

Pressemelding fra Miljørettet helsevern – Øvre Romerike – badevannskvalitet uke 28

Miljørettet helsevern – Øvre Romerike tar sommerens badevannsprøver i kommunene Eidsvoll, Gjerdrum, Hurdal, Nannestad, Nes og Ullensaker. Dette gjøres for å sikre at badevannet er trygt å bade i for store og små slik at ingen blir syke av å bade. Vannprøvene testes for E. coli og intestinale enterokokker.

E. coli (*Escherichia coli*) og intestinale enterokokker er bakterier som stammer fra tarminnhold fra mennesker og dyr. Disse bakteriene dør når de ikke er i et varmlodig dyr. Intestinale enterokokker overlever lenger i naturen enn E. coli. I tillegg måles temperaturen på badevannet.

Mye nedbør kan gi dårlig badevann

Generelt frarådes det å bade etter store nedbørsmengder. Vannet kan etter kraftig regnvær inneholde større mengder tarmbakterier på grunn av avrenning fra terrenget og elver i tilknytning til badestedet. Vannkvaliteten endrer seg raskt og det anses som tilstrekkelig å vente 24 timer etter kraftig regnvær før man bader.

Prøvene ble tatt den 12. og 13. juli 2021. Resultatene viser verdier betryggende under grenseverdiene for de fleste av badeplassene, dvs. at badevannskvaliteten er god, med unntak av Stensbydammen i Eidsvoll. Her er det forhøyede verdier av intestinale enterokokker. Dette er et kjent problem for dammen. En mulig årsak er avrenning fra terrenget rundt, spesielt etter regnvær. Ved Stensbydammen anbefales det at man unngår å svelge vannet og at man da passer spesielt godt på barna.

Med hensyn til temperatur så er det flere steder målt 20 grader eller mer i vannet. Varmeste temperatur ble målt til 21 grader, laveste temperatur 15 grader. Badeplassene framstår i det alt vesentlige som rene og ryddige.

Cyanobakterier (blågrønnalger)

Under innsamling av vannprøvene ble det observert oppblomstring av mulige cyanobakterier i Hurdalssjøen og Mjøsa. Observasjonene ble gjort ved Meieriodden, Åsanden (Hurdalssjøen), og Ørbekkstranda (Mjøsa). At cyanobakterier av og til kan blomstre opp i Mjøsa er vel kjent, men det er mer sjeldent i Hurdalssjøen.

Cyanobakterier er en naturlig del av livet i ferskvann. Av og til kan det dannes større ansamlinger av cyanobakterier på tjern og innsjøer og man får en algeoppblomstring. Spesielt gjelder dette vann med god tilgang på næringsstoffer, og i perioder med godt og varmt vær.

Cyanobakterier er bare et problem når det er mange av dem, det vil si når vi har en oppblomstring, og kan se dem som farget vann, fargede flak, klumper eller skum i vannet. Noen arter cyanobakterier kan produsere toksiner (giftstoffer) som kan utgjøre en helserisiko for mennesker og dyr.

Ved stor algeoppblomstring, må vi – for å være helt sikker og inntil analysesvar foreligger – oppfordre innbyggerne om å passe på at vann ikke svelges av badende, og at beitedyr eller hunder drikker

vannet. Hunder kan også få i seg gift ved at de slikker pelsen. Det skal høy konsentrasjon av toksinproduserende cyanobakterier til for at det skal bli alvorlig helsefare.

Det er tatt en prøve av bakteriene ved Åsanden som er sendt til NIVA for analyse. Resultatet vil bli publisert så snart det foreligger. Foreløpig foreligger det ikke en situasjon som krever ytterligere tiltak. Vi har dessuten en dialog med våre kollegaer i Gjøvik- og Hamarregionen slik at vi kan få innsyn i resultatene av prøvene de tar i Mjøsa.

Observasjon av mistenkt algeoppblomstring, grønnfarget vann eller lignende kan meldes til Miljørettet helsevern – Øvre Romerike eller til kommunen hvor vannet ligger.

Nye badevannsprøver blir tatt i uke 31.

Lokalitet	Parameter	Resultat	Grenseverdi	Temperatur °C
EIDSVOLL				
Andelva (v/E6)	Escherichia coli	10/100ml	1000	20
	Int. enterokokker	3/100ml	400	
Fløyta (Gullverket)	Escherichia coli	15/100ml	1000	21
	Int. enterokokker	1/100ml	400	
Nordfløyta	Escherichia coli	7/100ml	1000	21
	Int. enterokokker	4/100ml	400	
Søndre Holsjø	Escherichia coli	-/100ml	1000	-
	Int. enterokokker	-/100ml	400	
Rødvika/Prestsand	Escherichia coli	1/100ml	1000	19
	Int. enterokokker	2/100ml	400	
Stensbydammen	Escherichia coli	240/100ml	1000	15
	Int. enterokokker	790/100ml	400	
Støjordet/Ørbekkstranda	Escherichia coli	30/100ml	1000	15
	Int. enterokokker	1/100ml	400	
Årnes (Feiring)	Escherichia coli	<1/100ml	1000	15
	Int. enterokokker	<1/100ml	400	

ULLENSAKER				
Nordbytjern	Escherichia coli	20/100ml	1000	21
	Int. enterokokker	6/100ml	400	
HURDAL				
Meeriodden	Escherichia coli	25/100ml	1000	19
	Int. enterokokker	4/100ml	400	
Åsanden	Escherichia coli	60/100ml	1000	19
	Int. enterokokker	20/100ml	400	
NANNESTAD				
Kverndammen	Escherichia coli	9/100ml	1000	18
	Int. enterokokker	3/100ml	400	
Lima	Escherichia coli	2/100ml	1000	19
	Int. enterokokker	1/100ml	400	
Gåfossen	Escherichia coli	3/100ml	1000	19
	Int. enterokokker	3/100ml	400	
Stordammen	Escherichia coli	9/100ml	1000	20
	Int. enterokokker	3/100ml	400	
NES				
Funnefoss/Daskerudstranda	Escherichia coli	90/100ml	1000	20
	Int. enterokokker	15/100ml	400	
Veslesjøen	Escherichia coli	4/100ml	1000	21
	Int. enterokokker	1/100ml	400	
GJERDRUM				
Lysdammen	Escherichia coli	150/100ml	1000	19
	Int. enterokokker	40/100ml	400	